

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2008/14083
Karar No : 2011/4827

Davacı : Müflis Sezginler Gıda Sanayi ve Ticaret A.Ş.
İflas Masasına İlafeten İflas İdaresi

Vekili : Av. Elif Dükkancı
Halaskârgazi Caddesi, Güneş Apartmanı, No:41/43, Kat:3
Harbiye-Şişli/İSTANBUL

Davalı : Rekabet Kurumu
Bilkent Plaza B-3 Blok Bilkent / ANKARA

Vekili : Av. Dr. Nagehan Özseyhan - Aynı adreste

Davanın Özeti : Davacı şirketin, distribütörleri ve bayileri ile yaptığı

anlaşmalarla yeniden satış fiyatını belirlemek ve pasif satışları engellemek suretiyle, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. maddesine aykırı davrandığı gerekçesiyle, anılan Kanun'un 16. maddesi uyarınca idarî para cezası verilmesine ilişkin Rekabet Kurulu'nun 03.07.2008 tarih ve 08-43/591-223 sayılı kararının davacı şirkete yönelik kısımlarının; Kabahatler Kanunu'nun 20. maddesi uyarınca nispi para cezalarında zamanaşımı süresinin 8 yıl olduğu, bu sürenin dolmasından sonra ceza verilemeyeceği, ilgili ürün pazarının nasıl tespit edildiğinin belli olmadığı, soruşturma raporunun tamamının tebliğ edilmediği, yeniden satış bedelinin belirlenmesine, bazı parakendecilerin ürünleri pahalıya satmasının neden olduğu, fiyat belirlemesiyle tüketicinin korunmasının amaçlandığı, tavsiye niteliğinde fiyat bildirilmesinin makul ve mümkün olduğu, tek elden dağıtım anlaşmalarında beklenen faydanın sağlanabilmesi için sağlayıcı ve dağıtıcı arasında yakın iletişimin kurulması gerektiği, istatistikî olarak satışlarla ilgili bilgi toplanıldığı, ticarî teammülde bayilerin bölge dışına satış yapmama anlayışının hakim olduğu, rekabet hukukunda bölge dışına aktif satışların engellenmesine zaten izin verildiği, pasif satışların engellenmesinin ise söz konusu olmadığı, bunu ispatlamaya yönelik olarak Kurul'a başka bölgelere mal satıldığına dair distribütör beyanları ve faturalar sunulduğu, distribütörlerin kendi ve davacı şirketle aralarındaki çekişmeler nedeniyle soruşturma aşamasında gerçek olmayan beyanlarda buldukları, lehe beyanların ise Kurul tarafından dikkate alınmadığı cezanın haksız, ağır ve rekabet hukukunun amaçlarına aykırı olduğu, dosyanın uzman bilirkişiye gönderilmesi gerektiği ileri sürülerek iptali istenilmektedir.

Savunmanın Özeti : Dava konusu işlemin, yargıya intikal etmiş ve yargı tarafından şeklen eksik bulunan bir kararın şekil eksikliğinin giderilmesi amacıyla tesis edildiği, yargı kararı gereği tesis edilen işlemlerin zamanaşımına uğramayacağı, soruşturmanın zamanında sonuçlanarak ceza verildiği, dava konusu kararın 2577 sayılı İdari Yargılama Usulu Kanunu'nun 28. maddesi uyarınca yargı kararının gereğinin yerine getirilmesi niteliğinde olduğu, 24.11.1999 tarih ve 99-53/575-365 sayılı Rekabet Kurulu kararının iptaline ilişkin Danıştay kararlarında, yalnız karar alma usulüyle ilgili hukuka aykırılık tespitinde bulunduğu, diğer işlemler hukuka aykırı bulunmadığından, soruşturma sürecindeki bütün işlemlerin

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2008/14083
Karar No : 2011/4827

tekrarlanmasına, yeniden savunma alınmasına, delil toplanmasına ve diğer işlemlere gerek olmadığı, davacı şirkete gerekli bilgi ve belgelerin tebliğ edildiği, ilgili ürün pazarının doğru tespit edildiği, pasif satışın engellenmesinin ve yeniden satış fiyatının belirlenmesinin marka içi rekabetin ortadan kalkmasına neden olacağı, yeniden satış fiyatlarını belirleyerek ve mutlak topraksal koruma sağlamaya çalışarak şirketlerin daha fazla kâr elde edeceği, pasif satışın engellenmesinin ve yeniden satış fiyatının belirlenmesinin 4054 sayılı Kanun'un açık ihlâli olduğu, ihlâllerin gerçekleştiğinin tespit edildiği, sonuç olarak dava konusu işlemde hukuka aykırılık bulunmadığı ileri sürülerek, davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

Danıştay Tetkik Hâkimi Zühal Aysun SUNAY'ın Düşüncesi : Davanın reddi gerektiği düşünülmektedir.

Danıştay Savcısı Birgül KURT'un Düşüncesi : Dava, davacı şirketin, distribütörleri ve bayileri ile yaptığı anlaşmalarla yeniden satış fiyatını belirlemek ve pasif satışları engellemek suretiyle, 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesine aykırı davrandığı gerekçesiyle, anılan Kanun'un 16. maddesi uyarınca idarî para cezası verilmesine ilişkin Rekabet Kurulu'nun 03.07.2008 tarih ve 08-43/591-223 sayılı kararının davacı şirkete yönelik kısımlarının iptali istemiyle açılmıştır.

Davacı şirket tarafından, 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 20. maddesi uyarınca eylem tarihinden itibaren sekiz yıllık soruşturma zamanaşımı süresinin sona ermesi nedeniyle, Kurul'un idarî yaptırım uygulama olanağının bulunmadığı yönündeki iddiasında, hukuki işleme görülmemiştir.

Dava dosyası ile eki soruşturma raporu ve belgeler ile Kurul kararının incelenmesinden, İstanbul Gıda Toptancı Tüccarları Derneği'nin davacının gıda ve gıda dışı tüketim mallarında arz boykotu uyguladığı, dağıtıcılarına belirli bölgelerde tek satıcılık imtiyazı tanıdığı, dağıtıcılarına fiyat empoze ettiği, ikincil tedarik kaynaklarının ortadan kaldırdığı yolundaki şikayeti üzerine yapılan soruşturma sonucu, davacı şirketin distribütörlerin perakende satış fiyatını ve uygulayacakları iskonto oranlarını gönderdiği fiyat listeleri ile belirlediği, bu belirlemenin tavsiyeyi aştığı, fiyatın empoze edilmesi niteliğinde olduğu, yine distribütörün pasif satış yapmasının engellendiği, bu hususların da 1997/3 sayılı Tek Elden Dağıtım Anlaşmalarına İlişkin Grup Muafiyet Tebliği kapsamı dışında kaldığı ve 4054 sayılı yasanın 4. maddesinin ihlali sonucunu yarattığı anlaşılmaktadır.

Bu durumda pasif satışları engellediği ve ürünlerin yeniden satış fiyatlarını belirlediği soruşturma raporu ile saptanan ve bu eylemleri grup muafiyetinden yararlanamayacak nitelikte olan davacıya, bu açık ihlaller nedeniyle 4054 sayılı yasanın 16. maddesi uyarınca para cezası verilmesine ilişkin kararda hukuka aykırılık görülmemiştir.

Belirtilen nedenlerle, kurul kararının dava konusu kısımlarına yönelik olarak davanın reddi gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Onüçüncü Dairesi'nce Tetkik Hâkimi'nin açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra işin gereği görüldü:

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2008/14083
Karar No : 2011/4827

Dava, davacı şirketin, distribütörleri ve bayileri ile yaptığı anlaşmalarla yeniden satış fiyatını belirlemek ve pasif satışları engellemek suretiyle, 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesine aykırı davrandığı gerekçesiyle, anılan Kanun'un 16. maddesi uyarınca idarî para cezası verilmesine ilişkin Rekabet Kurulu'nun 03.07.2008 tarih ve 08-43/591-223 sayılı kararının davacı şirkete yönelik kısımlarının iptali istemiyle açılmıştır.

Davacı şirket tarafından, eylem tarihinden itibaren sekiz yıllık soruşturma zamanaşımı süresinin sona ermesi nedeniyle, Kurul'un idarî yaptırım uygulama olanağının bulunmadığı ileri sürüldüğünden, bu hususun irdelenmesi gerekli bulunmaktadır.

08.02.2008 tarih ve 26781 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 5728 sayılı "Temel Ceza Kanunlarına Uyum Amacıyla Çeşitli Kanunlarda ve Diğer Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun"un 578. maddesi, Rekabet Kurulu'nun para cezası verme yetkisine ilişkin zamanaşımı sürelerini düzenleyen 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 19. maddesini yürürlükten kaldırmıştır. Böylece, mülga 19. maddenin dördüncü fıkrasında öngörülen karar aleyhine yargı yoluna başvurulmuş olmasının zamanaşımı süresini keseceği düzenlemesi yürürlükten kaldırılmıştır.

Bu itibarla, 4054 sayılı Kanun'un 19. maddesinin yürürlükten kaldırılması ile rekabet ihlallerindeki zamanaşımı süresi, 30.03.2005 tarih ve 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'ndaki ilgili düzenlemeye tabi hale gelmiş bulunmaktadır. Bu noktada, para cezalarında uygulanacak zamanaşımına ilişkin son düzenlemelerin dikkate alınması gerektiği açıktır.

Dava dosyasının incelenmesinden; İstanbul Gıda Toptancı Tüccarlar Derneği'nin 19.11.1997 tarihli şikâyet başvurusu üzerine aralarında davacı şirketin de bulunduğu teşebbüsler hakkında önce 4054 sayılı Kanun'un 40. maddesi uyarınca Rekabet Kurulu tarafından önaraştırma kararının verildiği, önaraştırma sonucunda Kurum raporunda önce düzenlenen raporun Rekabet Kurulu'nun 24.03.1998 tarihli toplantısında görüşüldüğü ve Kurul'un 59/436-57 sayılı kararıyla Kanun'un 41. maddesi uyarınca ilgili teşebbüsler hakkında soruşturma açılmasına karar verildiği, soruşturma heyeti tarafından 25.03.1999 tarih ve SR/99-2 sayılı Soruşturma Raporu'nun hazırlandığı, yapılan yazılı ve sözlü savunmalardan sonra Rekabet Kurulu tarafından nispi para cezası verilmesine ilişkin 24.11.1999 tarih ve 99-53/575-365 sayılı nihaî kararın alındığı, anılan kararın iptali istemiyle ilgili teşebbüsler tarafından Danıştay'da açılan davaların, Danıştay Onuncu Dairesi tarafından reddine karar verildiği, bu kararların temyizi üzerine Danıştay İdarî Dava Daireleri Kurulu'nca, Danıştay Onuncu Dairesi'nin ret kararlarının, soruşturma heyeti başkanı Kurul üyesinin nihaî kararda oy kullanmasının tarafsızlık ilkesine aykırı olduğu gerekçesiyle bozulduğu, bozma kararları üzerine Dairemiz tarafından bozma gerekçeleri dikkate alınarak, 24.11.1999 tarih ve 99-53/575-365 sayılı Rekabet Kurulu kararının her bir davacı teşebbüse ilişkin kısmının iptaline karar verildiği, iptale konu 03.07.2008 tarihli, 08-43/591-223 sayılı kararın Kurul'un yargı tarafından iptal edilen işleminin yeniden ele alınmasına ilişkin bulunduğu anlaşılmaktadır.

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2008/14083
Karar No : 2011/4827

Her ne kadar 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 20. maddesinin 3. fıkrasında nispi idarî para cezasını gerektiren kabahatlerde zamanaşımı süresi sekiz yıl olarak öngörölmüş ise de, Danıştay'ın bu konuya ilişkin olarak yerleşmiş kararlarında belirtildiği üzere, zamanaşımı süresi geçirilmeden verilmiş bir idarî yaptırımın, idarî yargı yerince aynı konuda yeniden işlem tesisini gerektirecek biçimde iptali üzerine verilen idarî yaptırımlarda, zamanaşımı süresinin işletilme olanağı bulunmamaktadır.

Bu itibarla; davacı şirketin 1998 yılına kadar süren eylemleri nedeniyle Rekabet Kurulu'nun 24.11.1999 tarih ve 99-53/575-365 sayılı nihaî kararının zamanaşımı süresi içerisinde alınması, ilgili kararın Danıştay tarafından "soruşturmayı yürüten Kurul üyesinin nihaî karar toplantısına katılarak oy kullanmasının hukuka aykırı olduğu" gerekçesi ile iptal edilmesi, Danıştay kararındaki gerekçe doğrultusunda, soruşturmacı üyenin bulunmadığı Kurul toplantısında, mevcut üyelerle karar alınması ile şekil eksikliğinin giderilmesi, davaya konu kararın belirtilen süreçten sonra alınması karşısında, zamanaşımı süresinin işlemeyeceği açıktır.

Ayrıca, Dairemizin yerleşmiş kararlarında belirtildiği üzere; dava konusu Rekabet Kurulu'nun davacı hakkındaki kararının, "soruşturmayı yürüten Kurul üyesinin nihaî karar toplantısına katılarak oy kullanmasının hukuka aykırı olduğu" gerekçesi ile Dairemiz kararıyla iptal edilmesi üzerine; önaraştırma ve soruşturmaya ait tüm savunma, ek savunma tutanakları, raporlar, Danıştay'ın iptal kararı, tüm dosya münderecatında yer alan bütün bilgi ve belgelerin Rekabet Kurulu tarafından yeniden incelenmesi sonucunda alınması, dava konusu kararın alınmasına konu edilen tüm delillerin; önaraştırma ve soruşturma raporlarında, yazılı savunmalarında yer alması, bu anlamda yeniden soruşturma açılmasını ve yapılmasını gerektiren bir hususun da bulunmaması nedeniyle, Danıştay kararındaki gerekçe doğrultusunda, soruşturmacı üyenin bulunmadığı Kurul toplantısında, mevcut üyelerle yeni bir soruşturma açılmaksızın karar alınmasında hukuka aykırılık bulunmamaktadır.

Dava konusu uyuşmazlığın esasına gelince;

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanunun 27. maddesinin (a) bendinde, bu kanunda yasaklanan faaliyetler ve hukuki işlemler hakkında, başvuru üzerine veya resen inceleme, araştırma ve soruşturma yapmak; bu Kanunda düzenlenen hükümlerin ihlâl edildiğinin tespit edilmesi üzerine, bu ihlâllere son verilmesi için gerekli tedbirleri alıp bundan sorumlu olanlara idari para cezaları uygulamak Rekabet kurulunun görevleri arasında sayılmış olup, anılan Kanun'un 4. maddesinde, "Belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemleri hukuka aykırı ve yasaktır.

Bu haller, özellikle şunlardır:

a. Mal veya hizmetlerin alım ya da satım fiyatının, fiyatı oluşturan maliyet, kâr gibi unsurlar ile her türlü alım yahut satım şartlarının tespit edilmesi,

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2008/14083
Karar No : 2011/4827

b. Mal veya hizmet piyasalarının bölüşülmesi ile her türlü piyasa kaynaklarının veya unsurlarının paylaşılması ya da kontrolü,

c. Mal veya hizmetin arz ya da talep miktarının kontrolü veya bunların piyasa dışında belirlenmesi,

d. Rakip teşebbüslerin faaliyetlerinin zorlaştırılması, kısıtlanması veya piyasada faaliyet gösteren teşebbüslerin boykot ya da diğer davranışlarla piyasa dışına çıkartılması yahut piyasaya yeni gireceklerin engellenmesi,

e. Münhasır bayilik hariç olmak üzere, eşit hak, yükümlülük ve edimler için eşit durumdaki kişilere farklı şartların uygulanması,

f. Anlaşmanın niteliği veya ticari teamüllere aykırı olarak, bir mal veya hizmet ile birlikte diğer mal veya hizmetin alınmasının zorunlu kılınması veya aracı teşebbüs durumundaki alıcıların talep ettiği bir malın ya da hizmetin diğer bir mal veya hizmetin de alıcı tarafından teşhiri şartına bağlanması ya da arz edilen bir mal veya hizmetin tekrar arzına ilişkin şartların ileri sürülmesi,

Bir anlaşmanın varlığının ispatlanamadığı durumlarda piyasadaki fiyat değişmelerinin veya arz ve talep dengesinin ya da teşebbüslerin faaliyet bölgelerinin rekabetin engellendiği, bozulduğu veya kısıtlandığı piyasalardakine benzerlik göstermesi teşebbüslerin uyumlu eylem içinde olduklarına karine teşkil eder.

Ekonomik ve rasyonel gerçeklere dayanmak koşuluyla taraflardan her biri uyumlu eylemde bulunmadığını ispatlayarak sorumluluktan kurtulabilir" hükmüne yer verilmiştir.

4054 sayılı Kanun'un 24.11.1999 tarih ve 99-53/575-65 sayılı Kurul Kararı'nın alındığı tarihte yürürlükteki 16.maddesinin ikinci fıkrasında, bu Kanun'un 4. ve 6. maddesinde yasaklanmış olan davranışları gerçekleştirdiği Kurul kararı ile sabit olanlara iki yüz milyon liradan aşağı olmamak üzere, ceza verilecek teşebbüs niteliğindeki gerçek ve tüzel kişiler ile teşebbüs birlikleri ve/veya bu birliklerin üyelerinin bir yıl önceki mali yıl sonunda oluşan ve Kurul tarafından saptanacak olan yıllık gayri safi gelirinin yüzde onuna kadar para cezası verileceği öngörülmüş olup, anılan maddenin son fıkrasında, süresi içinde bildirilmiş anlaşma ve kararlara, bu kanun hükümlerini açık bir biçimde ihlâl etmemeleri durumunda Kurulun vereceği nihai karara kadar geçecek süre için para cezası uygulanmayacağı kurala bağlanmıştır.

4054 sayılı Kanun'un 5.maddesinde, Kurulun, belirli şartların varlığı halinde ilgililerin talebi üzerine, teşebbüslerarası anlaşma, uyumlu eylem ve teşebbüs birlikleri kararlarının 4'üncü madde hükümlerinin uygulanmasından muaf tutulmasına karar verebileceği belirtilirken anılan maddenin son fıkrasında, Kurulun birinci fıkrada gösterilen şartların gerçekleşmesi halinde, belirli konulardaki anlaşma türlerine bir grup olarak muafiyet tanınmasını sağlayan ve bunların şartlarını gösteren tebliğler çıkarabileceği öngörülmüş, ayrıca anılan Kanun'un 27. maddesinin (f) bendinde, Kanunun uygulanması ile ilgili olarak tebliğler çıkarmak ve gerekli düzenlemeleri yapmak Kurulun görev ve yetkileri arasında sayılmıştır.

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2008/14083
Karar No : 2011/4827

4054 sayılı Kanun'un yukarıda belirtilen bu hükümler esas alınarak Rekabet Kurulu tarafından çıkartılıp yürürlüğe konulan 1997/3 sayılı Tek Elden Dağıtım Anlaşmalarına İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği'nin 3. maddesinde, grup muafiyeti kapsamına giren yükümlülükler arasında, anlaşmada belirlenen bölge dışında anlaşma konusu mallarla ilgili olarak, müşteri aramama, şube açmama ve dağıtım deposu kurmama yükümlülüklerinden başka rekabet sınırlaması yüklenemeyeceği belirtilmiş olup, anılan tebliğin grup muafiyeti kapsamı dışında kalan koşullar ve yükümlülüklerin belirlendiği 4. maddesinin (c) bendinde, kullanıcının, anlaşma konusu malları anlaşmada belirtilen bölgede sadece tek elden dağıtıcısından elde edebilmesi ve anlaşmada belirlenen bölge dışında alternatif temin kaynaklarının olmaması halinde muafiyet hükümlerinin uygulanmayacağı öngörülmüştür.

Yukarıda belirtildiği üzere 4054 sayılı Kanun'un 4.maddesinde rekabeti engelleme, bozma veya kısıtlama amacının taşıyan veya bu etkiyi doğuran nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar hukuka aykırı bulunarak yasaklanmış olup, bu kapsama giren hallerin nelerden ibaret olduğu tek tek sayılmış ve 16. madde hükmü ile de 4.maddede yasaklanmış davranışları gerçekleştirdikleri Kurul kararı ile tespit edilenlere para cezası verileceği düzenlenmiş ancak anılan maddenin son fıkrasında ise açık ihlâlin olmaması halinde nihai karara kadar geçecek süre için para cezası uygulanmayacağı kurala bağlanmıştır. Rekabete aykırı anlaşma 4.madde ile yasaklanmasına karşın 4054 sayılı Kanun'un 5.maddesi ile belirli şartların var olması halinde kurul tarafından teşebbüsler arası anlaşmaların 4.madde hükümlerinin uygulanmasından muaf tutulabileceği öngörülmüş olup, aynı maddenin son fıkrası ile grup muafiyeti tanınması ve muafiyetin şartlarının tebliğlerde düzenleneceği belirlenmiştir. Bu amaçla çıkarılan 97/3 sayılı Tebliğ'le grup muafiyeti kapsamına giren yükümlülükler ve grup muafiyeti kapsamı dışında kalan koşullar ve yükümlülükler tek tek sayılmıştır.

Dava dosyasının incelenmesinden, İstanbul Gıda Toptancı Tüccarları Derneği'nin (İGTOD), aralarında davacı şirketin de bulunduğu bazı şirketlerle ilgili olarak verdiği 19.11.1997 tarihli şikayet dilekçesinde; teşebbüslerin dayanıksız gıda ve gıda dışı tüketim mallarına ilişkin İGTOD üyeleri aleyhine uyumlu eylem halinde arz boykotu uyguladıklarının, Rami Piyasasında üyelerinin ürün tedarik etmelerine engel olmak suretiyle piyasa dışına çıkardıklarının, yapılan sözleşmelerle, ilgili bölgedeki tek distribütörden mal tedarik zorunluluğunun getirilerek ve komşu bölge distribütörlerinden satın alma yasağı uygulanarak ikincil tedarik kaynaklarının ortadan kaldırıldığı, üretici firmaların distribütörlerine fiyat empoze ettiklerinin, tüketici zararına pazarlamayı kısıtladıklarının ayrı ayrı ürünlerde hakim durumu kötüye kullandıklarının bildirilmesi üzerine davalı idarece soruşturma başlatıldığı, yapılan soruşturmada davacı firmanın distribütörlere satışlarında liste fiyatı üzerinden %12 oranında iskonto uygulandığı, erken ödemede distribütöre %034 oranında erken ödeme iskontosu uygulandığı, vadeli satışların ise 50 gün üzerinden yapıldığı, distribütörlerden Gökay Gıda Genel Müdürü, Form Gıda San.Ltd.Şti ortağı ve Mangüpler Gıda yetkilisinin ifadelerinden liste fiyatı dışında satış yapamayıp, kâr marjlarının davacı şirket tarafından belirlendiği, fiyat

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2008/14083
Karar No : 2011/4827

istikrarı sağlamak amacıyla liste fiyatına %3 veya %5 ilave ederek satış yaptıkları, davacı şirket tarafından distribütörlere gönderilen ve perakende satış yapan noktalara dağıtılan fiyat listelerinde distribütörlerin satış fiyatının belirlendiği, zincir marketler yönünden ise zincir marketler satış departmanının zincir market şeflerine, bayi şefleri ve bayi yöneticilerine gönderildiği yazıda dönemlere göre yeni endeks fiyatının gönderildiği, burada liste fiyatı altında satışların istikrarı bozduğu, mutlaka minimum fiyat endeksi bulmanın ortaya çıktığı, Sezginler Market Protokolü taslağının fiyatlandırma başlıklı 4. maddesinde de raf fiyatları ve özel indirim uygulamalarında ürünlerin tüketici perakende fiyatlarının davacı şirket ve market tarafından tespit edileceği yönünde düzenlemelerin yer aldığı, tüm bu hususların davacı şirketin distribütörlerin ve market zincirlerin satış fiyatlarını yeniden belirlediğini ortaya koyduğu, pasif satışların engellendiğinin ise Gökay Gıda Temizlik Ltd.Şti. Genel Müdürü, ve Form Gıda Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti. ortağının ifadelerinde dağıtımını yaptıkları Benckiser Ürün kolilerinin üzerine firmalarının kaşesini bastıkları komşu distribütörlerden gelen talepleri karşılayamadıklarını belirttikleri, ayrıca bu konuda soruşturma döneminde yapılan tespitlerden ise Sezginler Eğitim ve Kariyer Planlama Müdürü tarafından oluşturulan çalışma grubunca hazırlanan 98/Şubat tarihli temel görev analizleri raporunda bayi satış yöneticisinin görev tanımlarının, bayinin belirlenen bölge dışına mal satmasını engellemek olduğu belirtilerek, ayrıca bayi satış yöneticisinin görevini nasıl ifa edeceği, uygulanacak yöntemler ve nedenlerin ayrıntılı olarak açıklandığı, bu talimatın distribütörün bölge dışına aktif satışını yasakladığı gibi pasif satışları da engelleyebilecek nitelikte olduğu, buna göre davacı şirketin distribütörlerin yapacakları pasif satışları engellediğine dair tespitlerin aralarında yapmış oldukları sözleşmeyi 97/3 sayılı tebliğin sağladığı grup muafiyeti dışına çıkardığı, 4054 sayılı Kanun'un 4/1. fıkrasında yasaklanan hallerden "mal veya hizmet piyasalarının bölüşülmesi ile her türlü piyasa kaynaklarının veya unsurlarının paylaşılması ya da kontrolü" şeklinde düzenlenen (b) bendi kapsamında değerlendirildiği, sonuç olarak davacı şirketin kurmuş olduğu distribütörlük sistemi ile distribütörlük sözleşmelerinde ihlâl içeren herhangi bir hüküm bulunmamasına rağmen yeniden satış fiyatlarını belirlediği, distribütörler tarafından gerçekleştirilen pasif satışları engellediği, distribütörlere müşteri kısıtlaması getirdiği ve piyasada faaliyet gösteren teşebbüsleri piyasa dışına çıkartma çabası içerisinde bulunduğunun tespit edildiği, her iki ihlalin de açık ihlâl olduğuna karar verilerek, 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesi uyarınca, davacı şirketin ihlâllerinin 1998 yılında devam etmiş olması nedeniyle, 1997 yılı net satışlarının %0,2' si olan 137.480,00-TL idari para cezası verilmesine ilişkin dava konusu 03.07.2008 tarih ve 08-43/591-223 sayılı Rekabet Kurulu kararının alındığı anlaşılmaktadır.

Dava dosyası ve eki soruşturma raporunun incelenmesinden, davacı şirket ile distribütörleri nezdinde yapılan araştırma ve incelemeler, alınan ifadeler delil olarak kabul edilen yazışmalar ve toplantı tutanaklarında yer alan bilgilere göre davacı şirketin sözleşme ile belirlenen bölge dışından gelen satış taleplerini engelleyici nitelikte uygulamalarda bulunduğu bu durumun ise 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinin (b) bendinde yer alan mal veya hizmet

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2008/14083
Karar No : 2011/4827

piyasalarının bölüşülmesi ile her türlü piyasa kaynaklarının veya unsurlarının paylaşılması ve kontrolü" sonucunu doğurması nedeniyle açık bir ihlal niteliğini taşıdığı, yine anılan yazışmalar ve uygulamalarla ürünlerin yeniden satış fiyatlarını tespit etmeleri anılan Kanun'un 4. maddesinin (a) bendinde yer alan "mal veya hizmetlerin alım ya da satım fiyatının fiyatı oluşturan maliyet, kar gibi unsurlar ile her türlü alım yahut satım şartlarının tespit edilmesi" hükmünün açık ihlali sonucunu doğurduğu anlaşılmaktadır.

Davacı şirkete para cezası verilmesine neden olan pasif satışların engellenmesi ve yeniden satış fiyatının tespiti eylemlerinin temelini oluşturan sözleşme hükümleri ve bu hükümler esaslar alınarak yapılan uygulamalar ise yukarıda ilgili hükümleri açıklanan 97/3 sayılı Tek Elden Dağıtım Anlaşmalarına İlişkin Grup Muafiyeti Tebliğinin Grup muafiyeti kapsamına giren yükümlülüklerin belirlendiği 3. maddesi kapsamına girmediği gibi, grup muafiyeti kapsamı dışında kalan koşullar ve yükümlülüklerin belirlendiği 4. maddesi kapsamında bulunması nedeniyle muafiyetten yararlanması sözkonusu olamayacağından 4054 sayılı Kanun'un 4.maddesinin açıkça ihlâl edildiği sonucu ortaya çıkmaktadır.

Bu durumda, yaptığı uygulamalarla distribütör ve zincir marketlerin pasif satışlarını engellediği ve ürünlerin yeniden satış fiyatlarını tespit ettiği soruşturma raporu ile belirlenen ve bu eylemleri grup muafiyetinden yararlanamayacak nitelikte olan davacı şirkete, bu açık ihlaller nedeniyle 4054 sayılı Kanun'un 16.maddesi uyarınca para cezası verilmesine ilişkin Rekabet Kurulu kararında hukuka aykırılık bulunmamaktadır.

Davacı şirketin ileri sürdüğü iddialar ve bilirkişi yapılması talebi yerinde görülmemiştir.

Açıklanan nedenlerle; davanın reddine, Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca 1.100,00-TL vekâlet ücretinin davacıdan alınarak davalı idareye verilmesine, aşağıda dökümü yapılan 172,50-TL yargılama giderlerinin davacı üzerinde bırakılmasına, artan posta ücretinin istemi halinde davacıya iadesine, bu kararın tebliğ tarihini izleyen 30 (otuz) gün içerisinde, Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu'na temyiz yolu açık olmak üzere, 01.11.2011 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye	Üye
Faruk	Ali	Turan	H.Neşe	E.Yücel
ÖZTÜRK	ÖZTÜRK	KARAKAYA	SARI	SEYHAN

Yargılama Giderleri :

Başvuru Harcı : 21,40.-TL
Karar Harcı : 28,90.-TL
YD Harcı : 22,90.-TL
YD İtiraz Harcı : 44,80.-TL
Posta Gideri : 54,50.-TL
Toplam : 172,50.-TL

